

זרעונים

לימוד והשראה
למפגש גננות

חזרה לשגרה

פתיחה

◀ כדאי להתחיל את המפגש בסבב קצר. במקרה ששמות הנוכחות במפגש עדיין לא מוכרים לגמרי, אפשר לנצל את הסבב גם להיכרות:

◀ נעביר בין המשתתפות את התמונה הבאה, ונקדיש זמן להתבוננות בה.

◀ נחלק פתקים ריקים. נבקש מכל אחת מהנוכחות לכתוב על הפתק את המילה שעולה בדעתן אחרי התבוננות בתמונה.

◀ נאסוף את הפתקים, ונחלק אותם מחדש אקראית בין החברות. נבקש מכל אחת לקרוא בקול את הפתק שקבלה. האם זה קרוב לתחושות שעלו גם בה ולמה שכתבה?

◀ ננסה יחד, בקול, לתאר במלים רק את מה שגלוי לעין בתמונה. נעמוד על הפער שבין התחושות שנכתבו בפתקים, ובין ה"נגלה". אינסוף חול, שמים ואור.

◀ נבקש לדייק: איך כל אחת חשה מול המרחב האינסופי של ה"חול", מה המרחב הזה מחולל אצלנו? טוב? פחד? צורך כלשהו?

אלו משמעויות המלה חול נושאת בתוכה? האם הן נוכחות כאן, באופן שבו אנחנו מתבוננות בתמונה הזאת? האם בגודל, הקונוטציה של הפתקים שנכתבו היא חיובית ביחס לחול?

במפגש הקרוב ננסה לבחון את התחושות שלנו לגבי השיבה אל חיק השגרה, מתוך החגים. נראה דוגמאות ליחסים שונים עם היומיום ה"אפור" ונבקש למצוא את הדיוקים שלנו בתוך ההווה הזאת. בשיבה אל הגן, אל העבודה, שיש בה פתח לדבש וגם לעוקץ ולעמל...

2

ג'ורג'יו מורנדי צייר קומקומים, קופסאות וסירים באדיקות משונה. כלי בית צפופים, נמוכים וגבוהים, עומדים זה לצד זה כמו לקראת צילום משפחתי. הוא צייר כמעט רק אותם, ובעזבונו מצויים מאות ציורים ורישומים מאלה: ג'ורג'יו מורנדי.

◀ התבוננו בזוגות בציוריו, שלפניכן:

נסו לחשוב יחד, מה היה יכול "לתפוס" אותו כל כך באובייקטים האלה, שגרם לו ליצור אינספור יצירות כמו אלה המצורפות כאן?
האם יש משהו במלאכה שלכן, מול הילדים, ההורים, המפקחות, הבית, ש"תופס" אתכן כך? באופן כה בלתי נלאה?
מה יש בדבר הזה שמושך אתכן לרצות שהות בו כך.

3

המאמץ להתחיל לקרא כשהבית שקט והעייפות מעמיקה את הלב, והמאמץ לפחד בלילה מגלים גדולים, לחשב שהנה הם עולים עכשו, והמאמץ לעבד את העבודה הרבה מול פני התלמידים המבקשים נפשם לצאת מהכיתה, והמאמץ לשתק בחברה ולא להצחיק בכח, והמאמץ לנקות שיערה ארכה שדבקה במעיל בהסח הדעת, והמאמץ להודות בכל פעם כאילו לא מתר, והמאמץ לגהץ מכנסים להסתיר קמטים, והמאמץ לחייך שנית גם כשלפתע התחוור דבר, והמאמץ לראות את העץ נושם דרך הלכה, והמאמץ לעצור כמו מתוך אדנות, והמאמץ להכנס ברגע הנכון ולהביא דבר ההולם את מחוות המארכת, והמאמץ שלא לאחר בישיבה, והמאמץ להחביא מכתבים ולא לקרא עד שלא יכאבו יותר, והמאמץ לדהור אחר תמרורים המורים את הדרך החוצה מתוך העיר, והמאמץ שלא לנקות מיד, והמאמץ לרדות דבש על הכפית כאילו באה מיער, והמאמץ להישיר עינים בעיני בעל חוב, והמאמץ שלא להתקשר, והמאמץ לענד תכשיטים יפים ולקרקש בכלים יפים, והמאמץ שלא לרתך מחום המשאלה שער שיש לפתוח ולהמלט ממנו, והמאמץ לבקש בכל זאת קטע אחד של ערך מחלט המסמן בשני קוים, שני אוהבים, והמאמץ לשמוע את הסרוב, והמאמץ להסכים לכריתה, והמאמץ לשחק מי יתפס אותי ואחר כך לשחק מי אי פעם ימצא, והמאמץ להביט בקירות העונים לבן לשאלה מי יבוא הערב, והמאמץ להסתפק בזהר העולה מן הטלויזיה, והמאמץ להשאיר בכיור צלחת ריקה, ואיך בכלל משק יכול להספיק לעצמו בירקות כשבעולם יש זהב ואהבה, והמאמץ, כשהלילה נותן יותר מדי כוכבים ומעט מדי מאורות של אמת, לא להתעקש על התשובה

(המאמץ/ אורית גידלי. מתוך "סמיכות")

◀ קראו יחד את "המאמץ", שירה היפהפה של אורית גידלי. תחילה בקול, ואחר כך כל אחת ואחת לעצמה.

◀ סמנו לעצמכן את השורה/ות שהזדהיתן איתה/ן.

◀ ערכו סבב בו כל אחת קוראת שורה אחת כזו, שנגעה ללבה במיוחד.

האם אתן מצליחות לחשוב על עוד שורות כאלה? על עוד מאמצים שמרוב שהם שגרתיים, יומיומיים - הם כמעט שקופים לעין אבל ניכרים מאד בלב. מה הייתן מוסיפות לרשימה שבשיר?
נסו לתמצת את התחושה שעולה מהשיר במלה אחת. מה עולה בכן מולו?

- ◀ לעומת "גלאי המאמץ" שגידלי בונה בשיר שלה ביחס לשגרה, מה אתן מרגישות ביחס אליה בעקבות הציורים של מורנדי?
- נסו לחשוב על מרכיב כלשהו (תחום, תחביב, מקום, אדם, טקס, הרגל, ועוד ועוד) ביומיום שלכן שאתן יכולות להתבונן בו בלי די? משהו שיש לכן עניין ותשוקה גדולים לגביו?
מה מייחד אותו? מה תוכלו לספר עליו ועל העניין המיוחד שלכן בו?
האם אפשר, איכשהו, לשאוב ממנו גם לעוד דברים בשגרה שלכן?
- ◀ בין הקטבים האלה, שמייצגים גידלי ומורנדי, מתוח "עמוד השגרה" שלנו.
הוא מורכב מהרבה אפור, מכורח וממאמץ ושחיקה, אבל גם מדברים שמושכים אותנו ומרתקים אותנו ואהובים עלינו מאד.
- ◀ כעת, נניח במרכז החדר הרבה חומרים שמשמשים אותנו ביומיום. (עיתונים, קרטונים, קופסאות קורנפלקס, צמר, בשאריות בדים, זכוכיות שונות, חוטי תפירה, שקיות ועוד ועוד).
בעבודה אישית, נסו להרכיב לעצמכן סוג של עמוד שגרה שכזה, שיש בו איזשהו ביטוי למה שהייתן רוצות להנכיח עוד, ולהעצים, בתוך היומיום שלכן בגן ובבית, ומאידך, גם למאמץ "שקוף" כזה, עליו דברנו בתחילת המפגש.
נתבונן יחד בדברים שנבנו בתום העשייה ונשאל באופן חופשי זו את זו לגבי מה שיצרה, המרכיבים שבקשה לתת להם מקום, התחושות שלה במהלך העבודה, ועוד.

4

- ◀ לחילופין, או בנוסף, כסיכום אפשרי,
נחזור אל הפתיחה, אל המלה "חול" ואל שלל התחושות שעלו בנו מולה.
נצפה יחד [בסרטון הקצרצר הזה](#), ונערוך סבב מסכם, בעקבותיו.
- ◀ מה אתן חושבות על היחס של האמנים האלה לחול?
איזו השראה נוכל לשאוב מהם, אל ה"חול" שלנו?
הם יש מרכיבים בתוך היומיום שלנו שנוכל להשתמש בהם ליצירה?
מה מרכיב את השגרה שלכן במיוחד?
מה הייתן רוצות להגביר ולהעניק לו עוד מקום?
שתפו בסבב במה שתמצאו, ובמה שלא, שמרו לעצמכן בלב

